

Adószám: 18188071-2-42
Törvényszék: Fővárosi törvényszék
Bejegyző határozat száma: PK 61.285/2003/
Nyilvántartási szám: 01/01/10819

Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-Európai Segítő Szolgálata

---

1067 Budapest, Teréz körút 13.

Közhasznúsági melléklet 2016

Az egyesület bemutatása

A CESCİ-t 2009-ben magánszemélyek azzal a céllal alapították, hogy Magyarországon és a közép-európai térségben elősegítse az országhatárok légiesítését, és ösztönözze, valamint szakmailag támogassa a határon átnyúló együttműködések.

A mára több mint 50 taggal rendelkező egyesület e célok elérése érdekében négy területen folytatja tevékenységét:

- a határtan témában, valamint konkrét határ menti térségekben folytat tudományos kutatásokat, és részt vesz a nemzetközi határtani tudományos életben, publikál és konferenciákat, szemináriumokat rendez, valamint kutatási projekteket valósít meg;
- határon átnyúló integrált stratégiai terveket készít, részt vesz az uniós programozásban, és mindehhez saját módszertanokat fejleszt;
- határon átnyúló intézményeket és projekteket készít elő, fejleszt és támogat;
- közvetítő tevékenységet lát el a különböző szintű szereplők között a határon átnyúló együttműködések elősegítése érdekében, ennek keretében szakpolitikai dokumentumokat véleményez, disszeminációs tevékenységet folytat (kiadványok, filmek, rendezvények, műhelyek), részt vesz európai szintű szakmai hálózatok munkájában, és segíti a helyi szereplőket információval, tanácsokkal.

Az egyesület tevékenységeinek döntő részét a közhasznú feladatok ellátása teszi ki. Üzleti tevékenységeinket főként a programozás-tervezés, valamint az intézményfejlesztés területén fejtjük ki.

A CESCİ tagjai elsősorban különböző szintű önkormányzatok, amelyek érdekeltek a határ menti együttműködésben, de magánszemélyek és szakmai szervezetek is megtalálhatóak a tagok között. Földrajzi szempontból a tagok döntő többsége magyar, de szlovák, román, szerb és francia entitások is csatlakoztak már az egyesülethez.

Tiszteletbeli elnökünk dr. Vizi E. Szilveszter professzor, a Magyar Tudományos Akadémia korábbi elnöke.

Az egyesület elnöke dr. Tóth Tamás gazdasági agrármérnök, a Szent István Egyetem rektorhelyettese.

Az egyesület elnökségének tagjai voltak 2016-ban:

- Borkai Zsolt polgármester (Győr Megyei Jogú Város)
- dr. Gál András Levente irodavezető ügyvéd, korábbi közigazgatási államtitkár (Budapest)
- dr. Jože Gričar nyugalmazott közgazdászprofesszor (Maribori Egyetem, Szlovénia)
- H. Kovács Judit közgazdász, a Keresztyén Vezetők és Üzletemberek Társaságának elnöke
- dr. Szegvári Péter jogász, politológus, Budapest főpolgármesterének önkormányzati főtanácsadója
- Alena Vachnová, jogász, politológus, projektmenedzser, a CESCİ Carpathia elnökségi tagja.

2016: a megújulás éve

A 2016-os év több szempontból is a megújulás évének tekinthető a CESCO történetében.

Egyesületünk 2016. május 30-án új irodába költözött, melynek révén munkakörülményeink jelentősen javultak: egy tágas, napfényes irodát bérlünk a pesti Duna-parton. Mivel ezzel párhuzamosan az esztergomi Európa Intézetünket is az új helyre költöztettük, a költségeink nem emelkedtek. Így az új irodában 2016-ban 9 főállású és 2 részmunkaidős munkatársunk dolgozott. Emellett továbbra is folytattuk eredményes gyakornoki és ösztöndíjas programunkat, amelyben összesen 13-an vettek részt az év folyamán.

A szervezet megújításához is hozzáfogtunk, elindítottuk Facebook-oldalunkat, és megkezdtük egy új arculat kialakítását. Az év végére készült el az új arculati kézikönyvünk, amely alapján egy új honlap fejlesztése is megkezdődhet 2017-ben.

Az új arculat kialakítása részben összefügg a CESCO hálózatosodásával. 2015-ben került sor két leányszervezetünk, az újvidéki CESCO Balkans és a kassai CESCO Carpathia megalapítására, amelyek 2016-ban kezdték meg európai szinten is a tevékenységüket. Mára egy három műhelyből álló közép-európai hálózatot működtetünk szerbiai és szlovákiai partnereinkkel, amely egyre inkább látható nemzetközi szinten is. Ezzel párhuzamosan a budapesti egyesület szerepköre is változóban van.

A 2016-os év egyik legfontosabb újítása, hogy a CESCO magyarországi és európai szakmai presztízsének és a működés színvonalas feltételeinek megteremtése után megkezdhattük a tagjaink számára nyújtott szolgáltatások rendszerének kialakítását. Ennek érdekében a nyár folyamán egy kérdőívvel kerestük meg tagjainkat, és ennek alapján indítottuk el tagi hírlevél szolgáltatásunkat, amely elsősorban praktikus információkat tartalmaz. A CESCO kétnyelvű hírlevelét továbbra is 2-3 havonta adjuk ki, erőteljesebb szakmai tartalommal.

A szolgáltatásfejlesztési kérdőív eredményei alapján kezdtük meg előkészíteni a 2017-es évben elinduló szolgáltatásainkat: egy átfogó on-line forrástérképet fejlesztettünk, képzéseket, tanulmányutakat készítettünk elő, és megkezdtük a szakkönyvtárunk feldolgozását is, amelyet szintén elérhetővé szeretnénk tenni tagjaink számára is. A szolgáltató jelleg erősítésével szeretnénk az egyesület szakmai eredményeit minél szélesebb körhöz eljuttatni.

Éves közgyűlésünket május 19-én tartottuk, Budapesten.

Az alábbiakban áttekintést nyújtunk a 2016-ban megvalósított szakmai tevékenységünkről –a négy aktivitási területnek megfelelően.

Tudományos kutatás

A CESC munkatársai, külső szakértők bevonásával kiterjedt határtani kutatási tevékenységet folytatnak, elsősorban az Európa Intézet keretein belül. A kutatások egyrészt a határtan különböző elméleti kérdéseire, másrészt konkrét határtérségek belső folyamatainak elemzésére irányulnak. A cél: megfelelő tudományos bázist biztosítani a tervezési és fejlesztési munkánkhoz.

Kutatásaink, publikációink

Crossing the borders

A Duna-medence határ menti együttműködéseit feldolgozó 2014-es projekt záró konferenciáját 2015. február 27-én tartottuk a budapesti Francia Intézetben. A konferenciát követő másfél év során dr. Balogh Péter vezetésével (MTA RKT) szerkesztettük egybe a kutatás eredményeiként elkészült tanulmányokat, véglegesítettük ezekre alapozva az összefoglaló tanulmányokat, valamint szerkesztettük publikálható formára a tekintélyes anyagot. A kétkötetes dokumentumot, valamint a hozzá kapcsolódó statisztikai adatbázist 2016. június végén tettük elérhetővé a honlapunkon. A tanulmánykötet három átfogó elemzést és 14 esettanulmányt tartalmaz, és köszöntőt írt hozzá Joó István, a Duna Stratégia miniszteri biztosa (KKM), valamint Rudolf Schicker, az EUSDR 10. prioritásának osztrák koordinátora. A gyűjtemény az eddigi legátfogóbb képet nyújtja a Duna-régió határon átnyúló együttműködéseiről.

Overview of the EGTCs around Hungary

Továbbra is Magyarország rendelkezik a legtöbb tapasztalattal az európai területi társulások (ETT-k, angol megnevezésükkel: EGTC-k) szakterületén. Ezt a tapasztalatot hivatott európai szinten is megosztani az a tanulmánykötet, amelyet az októberi Open Days (új nevén: European Week of Regions and Cities) keretében mutattunk be. Az angol nyelvű kötet átfogó képet rajzol a magyar részvételű ETT-k létrehozását és működését érintő jogszabályokról, a kapcsolódó hazai kormányzati politika történetéről, jelenéről, az egyes ETT-k működésének gazdasági és társadalmi feltételeiről, a társulások területfejlesztési szerepéről, eddigi eredményeikről, és értékeli is a tapasztalatokat, valamint javaslatokat is megfogalmaz az eszköz további fejlesztése érdekében.

A tanulmányok elkészítésében több munkatársunk is részt vett, a szerkesztési feladatokat Sara Svensson (a CEU vendégtanára) és főtítkárnk, Ocskay Gyula látta el. A honlapunkról is letölthető kötet brüsszeli bemutatóján Jean Peyrony, a MOT igazgatója mondott köszöntőt, a kiadványt pedig Martín Guillermo Ramírez, az AEER főtítkára méltatta.

Phantom borders

Az Esztergom-Párkány központú térségben élők térhasználati szokásainak a Mária Valéria híd átadása nyomán bekövetkezett változását vizsgáló kutatás eredményeinek feldolgozása 2016 tavaszán megkezdődött. A határ menti programok hatásvizsgálata szempontjából is releváns,

multidiszciplináris projekt tanulmányait 2017-ben publikáljuk. A kötet szerkesztésére dr. Bottlik Zsoltot (ELTE TTK), Európa Intézetünk korábbi igazgatóját kértük meg.

Cross-Border Review 2016

A CESCI Európa Intézetének tudományos évkönyvét 2015-höz hasonlóan tavaly is a határtan egyik legismertebb kutatója, *James W. Scott* szerkesztette. A neves szakember segítségével létrejött a szerkesztőbizottság is, melynek tagjai: Martin *Barthel* (Comparative Research Network, Berlin, Németország), Henk van *Houtum* (Radboud University, Nijmegen, Hollandia), Jarosław *Jańczak* (Europa-Universität Viadrina, Németország), Jussi *Laine* (Karelian Institute, University of Eastern Finland, Finnország), Iwona *Sagan* (University of Gdansk, Lengyelország), *Christophe Sohn* (Luxembourg Institute for Socio-Economic Research, Luxemburg).

A 2016-os (angol nyelvű) évkönyvben a rangos nemzetközi szerzőgárda írásai mellett meg kell említeni munkatársunk, Gyelnik Teodor tanulmányát és az ő, valamint Pete Márton könyvismertetőjét is.

Cikkek a Falu, Város, Régió folyóirat számára

2016 elején három írásunkat hozta le a *Falu, Város, Régió* folyóirat. Jaschitz Mátyás a Duna-régió belső kohéziójáról és fejlesztési kihívásairól, Ocskay Gyula pedig a magyar részvételű európai területi társulásokról (ETT-k) és a CESCI-ről, mint tervezési műhelyről írt.

Az év második felében munkatársaink két további cikket készítettek a folyóirat felkérésére, amelyek 2017 elején jelennek meg. Gyelnik Teodor és Pete Márton *Határon át: A határon átnyúló együttműködések földrajzi és strukturális jellemzői a Duna Régió területén* címmel foglalták össze a *Crossing the Borders* projekt eredményeit; Dubniczki Kitti pedig *Két város – egy terv* című írásában mutatja be Szilágyi K. Lilla CESCI által publikált elemzését a két Komárom közös rendezési tervéről.

Munkatársaink további publikációi

Gyelnik, T. (2016): Cross-border Health Care Cooperation in the European Union: an Effective Strategy of Mitigating Regional/Local Limitations through Cooperation. In: Scott, W. J. (eds.): *Cross-Border Review 2016*. European Institute of Cross-Border Studies, Budapest, pp. 85-112.

Gyelnik, T. (2016): Koloniálna štruktúra teórií medzinárodných vzťahov po studenej vojne: hegemonia a liberálny paternalizmus. In: Horký-Hlucháň, O., Profant, T. (eds.): *Mimo Sever a Jih. Rozumět globálním nerovnostem a rozmanitosti. Ústav medzinárodních vztahů*, Praha, pp. 170-185.

Gyelnik, T. (2016): Transboundary Symbiosis over the Danube. In: Scott, W. J. (eds.): *Cross-Border Review 2016*. European Institute of Cross-Border Studies, Budapest, pp. 85-112.

Illés, T. (2016): Meusburger, P., Freytag, T. and Suarsana, L. (eds.): Ethnic and Cultural Dimensions of Knowledge. *Hungarian Geographical Bulletin* 65:(3) pp. 306-309.

Illés, T. (2016): Unitáriusok a székelyföldi megyékben - Vallásföldrajzi vizsgálat (1850-2011). *Földrajzi Közlemények* 140:(2) pp. 152-167.

Jaschitz M. (2016): Cohesion and transnational development challenges of the Danube region. *Falu Város Régió*, No. 1, pp. 105-115.

Jaschitz, M., Ocskay, Gy. (2016): Cohesion Potentials of the Slovakian-Hungarian Borderland. In: Elisabeth Károlyi (szerk.): *Régiók Európában. Adminisztratív struktúrák és területi identitás*. Konferenciakötet, Károlyi József Alapítvány – L'Harmattan, pp. 219-237.

Pete, M. (2016): A mai nemzetállami területek kialakulásának sajátosságai Kelet-Közép-Európában. *FÖLDRAJZI KÖZLEMÉNYEK* 140:(1) pp. 13-25.

Pete, M., Bottlik, Zs. (2016): A társadalmi kohézió vizsgálata a szlovák-magyar határon: ahogy a helyiek látják. In: Károlyi E (szerk.) *Régiók Európában. Adminisztratív struktúrák és területi identitás*. Konferenciakötet, Károlyi József Alapítvány – L'Harmattan, pp. 238-259.

Pete, M. (2016): Határképző identitások, identitásképző határok a posztszovjet Kelet-Európában. *FÖLDRAJZI KÖZLEMÉNYEK* 140:(4) pp. 296-311. (2016)

Pete, M. (2016): Határképző régi-új identitások a posztszovjet Kelet-Európában. In: Pajtókné Tari I., Tóth A. (szerk.) *Magyar Földrajzi Napok 2016: Absztraktkötet : VIII. Magyar Földrajzi Konferencia : XVI. Geográfus Doktoranduszok Országos Konferenciája : Oktatás-módszertani és Földrajztanári Konferencia*. 159 p.

Részvétel tudományos rendezvényeken

2016-ban is részt vettünk több nemzetközi tudományos rendezvényen. Ezen kívül egyesületünk meghívást kapott a Bécsi Egyetemtől és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karától, hogy kapcsolódjunk be az *Association of Borderlands Studies* (ABS, a világ legnagyobb határtani szakmai szervezete) 2018-as világkonferenciájának szervezésébe. A felkérést örömmel elfogadtuk, a munka 2016-ban meg is kezdődött.

BRIT: Border Regions in Transition (Hamburg-Sønderborg, május 17-20.)

A XV. BRIT-konferenciát a német-dán határtérségben rendezték, *Cities, States and Borders: From the Local to the Global* címmel. A határtani tudományos-szakmai rendezvényen, amelyen mindig több száz tudós és gyakorlati szakember vesz részt a világ minden tájáról, Jaschitz Mátyás és Pete Márton képviselte egyesületünket, a Fantom-határ projekthez kapcsolódó vizsgálatokról szóló előadásokkal. Tervezési igazgatónk az esztergom-párkányi térségben megfigyelhető gazdasági folyamatokat elemezte, Pete Márton kutatónk pedig az együttműködés intézményesülésének társadalmi-politikai kontextusáról beszélt.

Román-Bolgár-Magyar-Szerb Alsó-Duna-medencei Konferencia (Vidin, szeptember 16-17.)

A negyedik alkalommal a bulgáriai Vidinben megrendezett földrajztudományi konferenciára főtitkárunk kapott megtisztelő meghívást, hogy a Duna-medencei határ menti együttműködések témájában plenáris előadást tartson, és mondjon köszöntőt a rendezvény elején.

További jelentősebb tudományos rendezvények

Május 12.: részvétel a 2016-os *Semantic Operability Community* konferencián (Róma)

Május 12-13.: részvétel a 2016-os *CEE e-Dem and e-Gov Days* konferencián (Budapest)

Június 7.: részvétel a Danube Institute *Instability on our doorstep? A conference on the Balkans* című nemzetközi konferencián (Budapest)

Július 7.: részvétel a MOT által a *Borders in Globalization* (BIG) elnevezésű, nemzetközi projekt keretében rendezett, *Sécurité et développement: comment gérer la frontière?* című konferencián (Párizs)

Október 11-12.: részvétel a European Week of Regions and Cities rendezvényen, ETT-tanulmánykötetünk bemutatója (Brüsszel)

November 30.: részvétel és előadás a Magyar Tudományos Akadémia *Térszerkezeti kihívások és területfejlesztési válaszlehetőségek a 2010-es években Magyarországon* című konferenciáján (Budapest, Jaschitz Mátyás)

Programozás, stratégiai tervezés

Az elmúlt évek során a CESCO munkatársai tudományos megalapozottságú tervezési módszertant dolgoztak ki, és ez alapján több stratégiai dokumentumot is készítettek. 2016-ban a folyamatos fejlesztés alatt álló módszertan bemutatására számos szakmai rendezvényen sor került. A geoinformatikai alkalmazásokkal (nemzetközi szinten is elismert színvonalon) alátámasztott tervezési munka sikerének biztosítása érdekében folyamatosan fejlesztjük a NAVTEQ térinformatikai adatira alapuló területi adatbázisunkat is.

Módszertani fejlesztés

Módszertani publikációink, háttéranyagaink

CESCI's new cohesion-based planning methodology (leaflet)

2016-os publikációs terveink között szerepelt egy metodológiai kézikönyv on-line megjelentetése, de erre végül (kapacitásaink hiányában) nem került sor. Az Európai Tervezői Iskolák Egyesületének szeptemberi kaiserslauterni szimpóziumához kapcsolódóan egy leafletet jelentettünk meg (nyomdai változatban, amely rövid áttekintést nyújt a módszertanunkról.

Joint spatial planning in Komárno and Komárom

Korábbi tájépítész gyakornokunk, Szilágyi K. Lilla még gyakornokoskodása idején kezdett hozzá a két Komárom közös fejlesztési tervét érintő kutatásához, amelyet Jaschitz Mátyás tervezési igazgató témavezetésével 2016 elejére fejezett be. Az angol nyelvű tanulmányt a honlapunkon publikáltuk a nyár folyamán.

Territorial cohesion as the key factor of cross-border territorial impact

A szerb EU-Integrációs Hivatal számára, a CESCO Balkansszal közösen állítottunk össze egy szakmai háttéranyagot, amelyben a tervezési módszertanunk elvi alapjait mutattuk be. A rövid összefoglaló a határ menti programok területi hatásvizsgálatának kérdését a területi kohézió mérésével kapcsolja össze. A dokumentum kapcsán került sor április 15-én a belgrádi szakmai látogatásunkra is.

Részvétel szakmai rendezvényeken

2016-ban több olyan nemzetközi szakmai rendezvényen is jelen voltunk, ahol módunk nyílt bemutatni az általunk kialakított, integrált tervezési módszertant. Emellett igyekszünk bővíteni a kérdéshez kapcsolódó szakmai kapcsolatrendszerünket.

Április 15.: egyeztetések Belgrádban a határ menti programok értékeléséről, az AEER és a CESCO részvételével, a balkáni irodák szervezésében (Sanda Šimič igazgatóhelyettes, Európai Integrációs Iroda, Határmenti és Transznacionális Programok Osztálya; Elisabeta Sartorel projektmenedzser, szerbiai EU-delegáció; Vasileios Vasilatos és Enrique Aguado Asenjo, az EU Cross-Border Institution Building+ projektjének koordinátorai)

Június 2-3.: részvétel és előadás a Szerb Térségi Tervezők Egyesülete és a Belgrádi Egyetem által a szerbiai Versecen (Vršac) megrendezett, *Local self-government in planning and regulation of space and settlements* című akadémiai szimpóziumon (Gangl Éva)

Június 9-10.: részvétel az Európa Tanács által szervezett *Council of Europe Landscape Award Forum of National Selections* megnevezésű nemzetközi konferencián (Budapest)

Június 15-17.: részvétel az ESPON program soros elnökségi konferenciáján (Amszterdam)

Szeptember 19-20.: részvétel és előadás az AESOP (Európai Tervezői Iskolák Egyesülete) *Transboundary spaces, policy diffusion and planning cultures: new challenges – ways forward* című kaiserslauterni (Németország) szimpóziumán (Jaschitz Mátyás)

Október 20-21.: részvétel a KSH által szervezett, CESS2016 (*Conference of European Statistics Stakeholders*) konferencián (Budapest)

December 7-8.: részvétel és előadás a soros elnökségi ESPON-konferencián, Pozsonyban (Jaschitz Mátyás)

December 8-10.: részvétel és előadás a jeruzsálemi Hebrew University által szervezett, *Strategic plan 2050: Between the Mediterranean Sea and the Jordan River* elnevezésű szemináriumon (Hesz Roland)

December 14-15.: részvétel és előadás a Lengyel Turisztikai és Sportminisztérium által Varsóban, a határon átnyúló turisztikai együttműködések és területi brandek témájában rendezett konferencián (Hesz Roland)

Tervezési, programozási munkák

A Tisza ETT integrált fejlesztési stratégiája

2016-ban a legjelentősebb tervezési feladatunk az első olyan ETT-hez kapcsolódott, amelynek Uniós kívüli tagja (Kárpátalja megye, Ukrajna) is van. A feladat komoly kihívást jelentett, mivel egy olyan határtérségre vonatkozóan kellett átfogó terepmunkára alapozott fejlesztési dokumentumot kidolgoznunk, amelynek adminisztratív határa tartósan nehezen átjárható marad. A tavasszal elkezdett tervezési folyamat ősszel ért véget. A stratégia ünnepélyes keretek közötti bemutatására 2017 tavaszán kerülhet sor.

A Mura Régió ETT integrált fejlesztési stratégiája

Egyesületünk dolgozta ki a 2015 tavaszán bejegyzett, magyar-horvát Mura Régió ETT fejlesztési stratégiáját. A 2015-ben elkezdett tervezési folyamat 2016 tavaszán ért véget.

A Sajó-Rima ETT fejlesztési stratégiája

A magyar-szlovák Sajó-Rima ETT fejlesztési stratégiáját 2015 elejére készítettük el, amelyet egy egyéves társadalmassági folyamat követett. Ezt 2016 februárjában tudtuk lezárni, a beérkezett észrevételek átvezetésével.

Az Európa-kapu ETT fejlesztési stratégiája

A magyar-román ETT menedzsmentjének kérésére – a román-magyar INTERREG V-A program indulásának előkészületeihez igazítva – az év elején frissítettük, aktualizáltuk a társulás fejlesztési stratégiáját.

A 'Via Carpatia' tanulmány

A Kassa Megyei Önkormányzat megbízásából készítettük el 2016 februárjára azt az elemzést, amely a tervezett észak-déli közlekedési folyosó, az Unió keleti határai mentén futó Via Carpatia várható társadalmi és gazdasági hatásait vizsgálta a lengyel-szlovák-magyar határtérségben. A szakpolitikai ajánlásokkal végződő tanulmány kidolgozásába bevontuk a CESCO Carpathiát is. A tanulmány eredményeként kaptunk meghívást a Magyar Mérnöki Kamara által a témában október 7-én rendezett V4-es szakmai konferenciára. A konferenciához kapcsolódóan az MMK kérésére egy non-papert is összeállítottunk, amely részben publikálásra is került a Mérnök Újságban. Kassa megye kérésére kidolgoztunk egy háttérdokumentumot is, amely összefoglalja a TEN-T minősítés elnyeréséhez szükséges feltételeket.

Szlovák-magyar foglalkoztatási akciótervek

A Széchenyi Programiroda kérésére veszünk részt a Szlovákia-Magyarország INTERREG V-A program keretében 2017-ben kiírásra kerülő foglalkoztatási akciótervek pályázati háttér-dokumentációjának előkészítésében. A munka magába foglalja a pályázati kiírás kidolgozásában történő részvételt, a pályázói jogosultság vizsgálatát segítő lista és az értékelési adatlap összeállítását.

Esztergomi koncepció

Kormányfői megbízással dr. Völner Pál igazságügyi minisztériumi államtitkár kapta feladatul egy esztergomi gazdaságfejlesztési koncepció összeállítását, amelyre egyesületünket kérte fel. Munkatársainkkal októberre készültünk el az első változattal, amelyet a magyar kormány Stratégiai Kabinetje is tárgyalt. A visszajelzések alapján a koncepciót novemberben továbbfejlesztettük.

Esztergomi CLLD

Közhasznú szolgáltatás keretében segítettük az esztergomi CLLD-hez kapcsolódó helyi közösségi fejlesztési stratégia megalkotását.

Kárpátalja községi szintű alaptérkép

A Tisza ETT stratégiájának készítésekor szembesültünk azzal a helyzettel, hogy nem létezik Magyarországon Kárpátaljára vonatkozóan hiteles települési alaptérkép. Ezt nekünk sem sikerült előállítanunk, viszont községi szintűt igen, amelyet a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága számára is rendelkezésre bocsátottunk.

Makói gravitációs vizsgálat

A szegedi székhelyű Euro-Mérték Kft. megrendelésére készítettük el a makói ipari park vonzáskörzeti elemzését, amelyet a létesítmény stratégiai fejlesztéséhez kapcsolódóan használtak fel.

A makroregionális stratégiák értékelése

A finn Karélia Intézettel közösen pályázatot nyújtottunk be az *Interact* felhívására, amelynek témája a makroregionális stratégiákhoz kapcsolódó projektek értékelése volt, a makroregionális megközelítésmód hozzáadott értékének szempontjából. A pályázat sikertelen volt.

Projekt- és intézményfejlesztés

Egyesületünk alapítása óta aktív szereplője a magyarországi határon átnyúló intézmény- és projektfejlesztési munkának. Egyrészt szakmai támogatást nyújtunk tartós határon átnyúló fejlesztési együttműködések intézményesüléséhez, másrészt a tudományos módszerekkel megalapozott területi stratégiák megvalósítását segítjük forrástérképek összeállításával és projektek kidolgozásában történő részvétellel. E téren tevékenységünk már túllépett a konkrét határmentiség szintjén, és a területi együttműködés egészére kiterjed.

Intézményfejlesztés

Szakértői támogatás ETT-k alapításához

Euro-Côntrole Route EGTC

A 14 uniós tagállam közlekedési hatóságait egyesítő hálózat európai területi társulás formájában kívánja magasabb szintre emelni együttműködését. Az ETT alapításához egyesületünk nyújt szakmai támogatást. Az év folyamán ennek keretében kidolgoztunk egy átfogó háttér tanulmányt, amely részletesen bemutatja a létrehozandó intézmény alapításának menetét, vizsgálja a vonatkozó jogszabályi környezetet, javaslatokat fogalmaz meg az ETT szervezetére vonatkozóan, és összehasonlító elemzéssel tesz javaslatot a társulás székhelyére vonatkozóan. A tanulmány bemutatására és megvitatására március 2-án került sor, Brüsszelben. A részletes dokumentumból – a könnyebb áttekinthetőség érdekében – rövidebb kivonatot is készítettünk. Az alapszabály és az egyezmény előkészítése a hálózat végrehajtó bizottságának június 15-i vilnusi ülésén kezdődött meg.

MURABA ETT

A magyar-szlovén kormányülésen született döntés egy olyan ETT alapításáról, amely a szlovéniai magyar, valamint a magyarországi szlovén kisebbség közös fejlesztési szervezeteként működhet a határvidéken. A két ország nagykövetei által is segített alapítási folyamat a 2016-os szentgotthárdi szeminárium keretében indult el. A térséget meghatározó Mura és a Rába folyókra utaló elnevezésű társulást várhatóan Szentgotthárd és Lendva városok, valamint a két ország érintett nemzeti kisebbségeinek érdekképviselői szervezetei hozzák létre, a CESCO által kidolgozott alapszabály és egyezmény alapján. Az év folyamán számos egyeztetésen vettünk részt az alapításhoz kapcsolódóan, és kidolgoztuk a társulás alapító dokumentumait.

Duna Transznacionális Program ETT

Az NGM keretein belül létrehozott Duna Transznacionális Program Irányító Hatósága kérésére állítottunk össze egy szakmai háttér dokumentumot egy esetleges programozási ETT létrehozásához, a program Monitoring Bizottságában felmerült javaslat nyomán.

Projektfejlesztés

Projektek előkészítése

Danubian tool-kit

A Duna Transznacionális Program következő kiírására készítettük elő a határtérségek területi potenciáljának mérését és piacosítását segítő projektjavaslatunkat. A tervezési folyamat keretében szeptember 6-7-én Budapesten fogadtuk a partnerségbe bevont szereplőket, akikkel egy egész napos műhely során véglegesítettük a tartalmi kérdéseket. A DTP érintett prioritásának váratlan szűkítése miatt a pályázatot a jelen kiírásra nem tudjuk benyújtani.

CECICN – Europe for Citizens pályázat

A CECICN (ld. a Mediáció fejezetben) felé egy Europe for Citizens projekt benyújtását kezdeményeztük CBCity címmel, amelyet a Mission Opérationnelle Transfrontalière (MOT), a Balti Városszövetség (UBC) és a Mediterrán Városszövetség (MedCities) bevonásával 2016 nyarán állítottunk össze. A határok tematikájához kapcsolódó projekt nem nyert támogatást.

Társadalmi innováció

A Miskolci Egyetem által kezdeményezett *társadalmi innovációs program*hoz kapcsolódóan átfogó háttéranyagot készítettünk, amely egyrészt megrajzolja a program elméleti kereteit, másrészt ismerteti az eddigi uniós projekteket és partnerségeket, végül részletesen bemutatja a pályázati lehetőségeket. A dokumentum egy többéves program megvalósításához elegendő munícióval szolgál.

Szlovák-magyar határátmenetek

Az INTERREG V-A program kidolgozásának kezdete óta (igény szerint) folyamatosan részt veszünk a Külgazdasági és Külügyminisztérium és a Nemzeti Infrastruktúra-Fejlesztő Zrt. által szervezett, a programból finanszírozandó közúti határátmeneteket érintő egyeztetési folyamatban, amelyekhez kérésre háttéranyagokat is készítünk. A közreműködésünk arra irányul, hogy a nem útépitési célú prioritási tengelyeken belül megvalósuló útépitési projektek szakmai háttere biztosított legyen.

Kapcsolódó rendezvények

Január 12.: értekezlet a KKK-ban a határ menti beruházásokról (Budapest)

Június 14.: részvétel a szlovák-magyar átmenetekről rendezett értekezleten (Tatabánya)

Július 27.: részvétel a szlovák-magyar átmenetekről rendezett értekezleten (Miskolc)

Szeptember 9.: az Esztergom-Párkány közötti teherkomp átadó ünnepsége (Esztergom)

Mezőségi fejlesztési akcióterv 2017

Az Országgyűlés kabinetirodájával együttműködésben, a helyi szereplők bevonásával állítottuk össze az erdélyi Mezőség fejlesztési akciótervét, beazonosítva a legsürgősebben megvalósítandó fejlesztéseket. A dokumentum egy demográfiai helyzetértékelést, valamint 20 konkrét, a régió magyar közösségeit érintő projektet tartalmaz.

Erasmus pályázatok

2016-ban három Erasmus+ pályázat előkészítésébe kapcsolódtunk be. Két pályázatban az AEBR és a CESC Balkans, egy további projektben pedig a csehországi EuroSchola Institute partnereként vettünk volna részt, de a pályázatok sikertelenek voltak.

V4 pályázatok

Rendszeresen indulunk a Visegrádi Alap kiírásain – eddig sikertelenül. 2016-ban a nyugat-balkáni együttműködések támogató V4+ kiírásra, valamint az ukrán irányú stratégiai felhívásra nyújtottunk be pályázatot, mindkét esetben a határon átnyúló fejlesztésekkel kapcsolatos tudásmegosztásra.

Projektfejlesztő műhelyek

Egyesületünk számos határ menti térségben segíti a projekt-előkészítő munkát, műhelyek megrendezésével, információk nyújtásával, az eredményesebb és hosszú távú határon átnyúló együttműködések érdekében.

Kapcsolódó rendezvények

Január 19.: a BTC ETT utolsó projektfejlesztő műhelye (Mórahalom)

Január 27.: szakmai értekezlet az Ister-Granum ETT kerékpáros turisztikai projektjéről (Esztergom)

Február 2.: az Alsó-Ipoly menti fejlesztési partnerség projektfejlesztő műhelye (Ipolydamásd)

Február 18.: logisztikai projektfejlesztési műhely az Ister-Granum ETT-nél (Esztergom)

Február 25.: projektfejlesztő műhely az RDV ETT-nél (Pozsony)

Március 2.: előadás a szlovák-magyar programról az Ister-Granum ETT közgyűlésén (Esztergom)

Április 20.: az RDV ETT helyi termékes projektfejlesztő műhelye (Búcs, Szlovákia)

Május 11.: az Alsó-Ipoly menti fejlesztési partnerség projektfejlesztő műhelye, az RDV ETT védnökségében (Helemba, Szlovákia)

Június 7.: részvétel (az Ister-Granum ETT-vel közösen) a határon átnyúló ipari parkokkal kapcsolatosan benyújtani tervezett Interreg Europe projekt előkészítő workshopján (Düsseldorf)

Július 8.: szakmai értekezlet az Alsó-Ipoly Menti Fejlesztési Partnerség képviselőivel a szlovák-magyar kiírásra benyújtandó pályázatokról (Ipolydamásd)

Augusztus 24.: szakmai értekezlet az Ister-Granum ETT menedzsmentjével és az Alsó-Ipoly Menti Fejlesztési Partnerség képviselőivel a szlovák-magyar kiírásra benyújtandó pályázatokról (Esztergom)

Augusztus 29.: tájékoztató a Magyar Mérnöki Kamara menedzsmentje számára a szlovák-magyar program pályázati rendszeréről (Budapest)

November 8.: szakmai értekezlet Mórahalmon (BTC ETT) a tervezett transznacionális energetikai projektről

December 5.: tájékoztató a szlovák-magyar program harmadik prioritási tengelyéről Kassán, a megyei önkormányzatnál

December 6.: szakmai értekezlet Mórahalmon (BTC ETT) a tervezett transznacionális energetikai projektről

Forráskoordináció

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a megnyíló pályázatokat, amelyekről egyrészt tagjainkat tájékoztatjuk hírlevelünk útján, másrészt egy mátrixot állítottunk össze, amelyből mindig az adott partner igényeinek megfelelő forrástérképet tudunk készíteni.

A Külgazdasági és Külügyminisztérium megbízásából még 2015 végén koordináltuk egy forrástérkép összeállítását és határ menti projektek beazonosítását a magyar-szerb-horvát hármás határ térségében. A dokumentumot több fordulóban pontosítottuk, fejlesztettük tovább 2016. január-február folyamán.

Külön forrástérképet állítottunk össze a Bihar Megyei Tanács számára a potenciális európai és amerikai pályázatokhoz. Ugyancsak segítettük a kapcsolatfelvételt a Tanács és a Via Carpatia közlekedési folyosó koordinátorai között. A Bihar megyeiek fel is vállalták az észak-déli korridor ügyének romániai képviseletét. A közlekedési folyosó kialakításához kapcsolódóan Kassa megye kérésére egy forrástérképet is készítettünk.

Forrástérképet állítottunk össze Győr Város Önkormányzata számára, valamint a Szentgotthárdi Szeminárium egyetemközi műhelyéhez kapcsolódóan.

Mediáció

Közhasznú tevékenységünk hangsúlyos részét képezi a határ menti együttműködésekben érdekelt szereplők közötti közvetítés, mediáció, amely magába foglalja egyfelől a megfelelő információk eljuttatását a helyi szereplőkhöz (pl. az on-line hírlevelünk, nyomtatott kiadványaink és a szakmai rendezvényeink révén), másfelől a határ menti együttműködések szempontjainak érvényre juttatását a nemzeti és uniós szakmai és döntéshozatali fórumokon (szakmai háttéranyagok, döntés-előkészítő tanulmányok összeállítása, bekapcsolódás hazai és európai szakmai hálózatok munkájába, részvétel nemzetközi konferenciákon, műhelyeken).

A CЕСCI nemzetközi hálózati tevékenységei a határmentiség témájában

Egyesületünk évek óta kiterjedt hálózati tevékenységet folytat nemzetközi szinten a hasonló célokkal működő szervezetekkel, intézményekkel együttműködésben. Többek között tagjai vagyunk a Régiók Bizottsága által működtetett EGTC Platformnak¹, az AEBR-ne², a CECICN-nek pedig 2014 vége óta a titkársági feladatait is mi látjuk el. Az ABS-ben³ tervezési igazgatónk képviseli a szervezetet, mivel jogi személyek nem nyerhetnek tagságot.

Részvétel uniós szintű kezdeményezésekben

Cross-Border Review projekt

Az Európai Bizottság regionális főbiztosa által 2015 őszén elindított projekt célja a tagállamok között még meglévő jogi-adminisztratív természetű akadályok számba vétele és megoldási javaslatok kidolgozása ezen akadályok felszámolására. A projekt keretében szakértői munkacsoportot hoztak létre a DG Regio munkatársai, amelybe kollégánk is meghívást kapott. 2016-ban összesen három brüsszeli workshopon vettünk részt, valamint a *Jogi akadálymentesítés* című projektünk eredményeit összefoglaló záró jelentésünket juttattuk el az illetékes brüsszeli főosztályra.

A Kohéziós Politika jövője

Szintén 2015-ben indult a Régiók Bizottsága által koordinált szakmai munka a Kohéziós Politika jövőjéről. Egyesületünk itt is meghívást kapott a stakeholder-csoportba, és hozzászólást is készített, a területi alapú megközelítés erősítése érdekében. Részt vettünk a projekt záró konferenciáján is, március 3-án.

Luxemburgi munkacsoport

A soros luxemburgi elnökség kezdeményezte egy új jogi eszköz bevezetését a határ menti együttműködések támogatása céljából. Az európai határon átnyúló egyezmény (*European Cross-border Convention, ECBC*) kezdeményezés lényege, hogy a két érintett állam jogrendjétől

---

<https://portal.cor.europa.eu/egtc/Platform/Pages/welcome.aspx>

<http://www.aebr.eu/en/index.php>

³ <http://absborderlands.org/>

ideiglenesen és térbeli korlátozással viszonylagosan függetleníteni lehetne térségeket, ezáltal speciálisan helyi problémákat (mint amilyen egy határon átnyúló villamosvonal kialakítása) lehetne kezelni. A javaslatot a luxemburgiak szeretnék uniós szinten elfogadtatni, ehhez kapcsolódóan létrehoztak egy munkacsoportot, amelyet a MOT koordinál, és meghívást kapott a CESC is. Az előkészítő ülésre április végén került sor, Brüsszelben, majd Bécsben az állami szektor szereplőivel közösen vitattuk meg a kezdeményezés perspektíváit, július elején. A munkacsoport decemberi ülésén Dubniczki Kitti kolléganőnk, a jogi akadálymentesítési projekt menedzsere előadást is tartott projektünk eredményeiről.

A turizmus határon átnyúló aspektusairól

Önálló hozzászólást fogalmaztunk meg és publikáltunk májusban a turizmusnak a határ menti együttműködésben betöltött szerepéről, a Régiók Bizottsága által készített, *Tourism as a driving force of regional cooperation across the EU* című véleményéhez kapcsolódó on-line felmérés keretében. Munkatársaink kitöltötték a vonatkozó kérdőívet is, de egy szakpolitikai dokumentumot is csatoltak hozzá, melyben felhívják a figyelmet a turisztikai fejlesztések szerepére a határok átjárhatósága szempontjából.

A 7. kohéziós jelentés véleményezése

Az év végén kezdtünk hozzá a készülő *7. Kohéziós jelentés* (Cohesion Report) draft változatának értékeléséhez. A rövid tanulmány a határon átnyúló együttműködések szemszögéből fűz majd javaslatokat az uniós dokumentumhoz.

Kapcsolódó rendezvények

Január 28.: részvétel a Cross-Border Review projekt szakértői bizottsági ülésén (Brüsszel)

Április 28.: műhely a luxemburgi elnökség új jogi eszközéről (ECBC) és egy szakértői csoport létrehozásáról (Brüsszel)

Július 5.: részvétel a luxemburgi munkacsoport ülésén (Bécs)

Szeptember 27.: részvétel a Cross-Border Review projekt szakértői bizottsági ülésén (Brüsszel)

Szeptember 28.: részvétel a luxemburgi munkacsoport ülésén (Brüsszel)

December 14.: részvétel és előadás a luxemburgi munkacsoport soron következő ülésén (Brüsszel, Dubniczki Kitti)

December 15.: részvétel a Cross-Border Review szakértői munkacsoporti ülésén (Brüsszel)

Nemzetközi hálózati együttműködések

Mission Opérationnelle Transfrontalière (MOT)

Alapításunk óta legfőbb szakmai partnerünk a francia MOT, amely a CЕСSI elindításában, európai bevezetésében is meghatározó szerepet játszott. Az elmúlt évek során szoros együttműködés alakult ki a két szervezet között, számos platformon jelenünk meg közösen, és gyakran (egyeztetés nélkül is) indítunk el nagyon hasonló kezdeményezéseket.

2016-ban részt vettünk a MOT közgyűlésén, amelyen a jogi akadálymentesítési projektet is bemutattuk. Aktívan kapcsolódtunk be a luxemburgi elnökség által kezdeményezett és a MOT által koordinált munkacsoport tevékenységébe. Jelen voltunk a BIG-projekt párizsi konferenciáján, valamint a MOT által az Városok és Régiók Európai Hetén rendezett MOT-panelen. A CECICN legaktívabb tagjai az adminisztratív feladatokat ellátó CЕСSI és a szakmai koordinációt felvállaló MOT, így e keretek között is együttműködünk.

Association of European Border Regions (AEBR)

Ugyancsak szoros együttműködést sikerült kialakítanunk az 1971 óta meghatározó európai szakmai szereplőnek számító Európai Határregiók Egyesületével (Association of European Border Regions). A közösen működtetett balkáni irodánk rendkívül hatékonyan segíti mind az AEBR, mind a CЕСSI térségi jelenlétének erősítését. Ennek köszönhetően sikerült együttműködési megállapodást aláírnunk a Boszniai Szerb Köztársaság gazdaságfejlesztési miniszterével, és tudtunk kapcsolatokat kiépíteni a szerbiai EU-delegációval és a SEIO-val, amely a határ menti együttműködések koordináljja Belgrádban.

Október elején az AEBR-rel és a CЕСSI Carpathiával közösen szerveztünk nemzetközi konferenciát, a Keleti Partnerség jövőjéről. A konferencián elfogadtuk a javaslatot egy közös szakértői platform létrehozására.

Képviseltük magunkat a szervezet görblitzi éves konferenciáján és közgyűlésén, a Külső Határok Munkacsoport (External Borders Task Force) szentpétervári konferenciáján (munkatársunk előadást is tartott), valamint a belgrádi Ifjúsági Fórumon. Az AEBR kérésére képviseltük a szervezetet az Európa Tanács budapesti tájképfkonferenciáján, és előadót biztosítottunk egy jeruzsálemi és egy varsói konferenciára.

Istituto di Sociologia Internazionale di Gorizia (ISIG)

A Goriziai Nemzetközi Szociológiai Intézettel az Európa Tanács által szervezett szakmai műhelyeken kerültünk kapcsolatba. Együttműködésünk elsősorban a balkáni térség iránt meglévő közös érdeklődésünkre alapozódik, de az európai szakmai platformokon is gyakran találkozunk.

2016-ban a dubrovnikai szemináriumon vettünk részt közösen, illetve a CЕСSI Balkansszal együtt nyújtottunk be projektjavaslatot az Európa Tanács irányában a Madridi Keretegyezmény általunk is segített szerb ratifikációját követő népszerűsítő és képzési program megvalósítására.

Karélia Intézet

A kelet-finnországi Joensuu egyetemének határtani kutató intézetével 2015-ben kezdődött az együttműködésünk, részben James W. Scottnak köszönhetően, aki az intézet kutatója, egyben

évkönyvünk főszerkesztője; részben az intézetben dolgozó Németh Sarolta révén. A Karélia Intézettel közösen dolgoztuk ki az Interact makroregionális értékelésre vonatkozó felhívására a pályázatunkat. Az intézet kutatója, Jussi Laine plenáris előadást tartott a kassai konferenciánkon, és partnerként jelentünk meg az általuk a Finn Tudományos Akadémiához benyújtott pályázatban is.

Conference of European Cross-border and Interregional City Networks (CECICN)

Egyesületünk három éve aktív szereplője a *CECICN (Conference of European Cross-Border and Interregional City Networks)* nevű, több mint 500 városi és regionális önkormányzatot egyesítő hálózatnak. 2015 vége óta mi látjuk el a hálózat titkársági feladatait is. 2016. júniusban a brüsszeli elnökségi ülésen tisztújításra került sor, ahol a szervezet alelnökévé választották egyesületünk alelnökét, Gál András Leventét. Ugyancsak az ülésen vitattuk meg az általunk kidolgozott módszertani javaslatot a határon átnyúló együttműködésekről szóló jelentésről és az általunk koordinált Europe for Citizens pályázatot (augusztus végén került benyújtásra). Kezdeményezést tettünk a tagok kérdőíves megkeresésére is, annak érdekében, hogy a hálózat szolgáltatási portfólióját megfelelően tudjuk kialakítani. Az év végén hozzánk került a hálózat honlapja is. Itt egy olyan portál kialakítását kezdtük meg, amelyen keresztül a több mint 500 város és régió legjobb gyakorlatait, megoldásait lehet közkinccsé tenni.

Európa Tanács

A CЕСCI az elmúlt években egyre szorosabb kapcsolatot alakított ki az Európa Tanáccsal. 2016 tavaszán az ET által a horvát-bosnyák-montenegrói hármashatár térségben létrehozni tervezett határon átnyúló regionális együttműködés első szemináriumán vállaltunk aktív szerepet. A CЕСCI Balkanson keresztül továbbra is részt veszünk az együttműködés fejlesztésében.

CЕСCI-network

Az újvidéki és a kassai székhelyű CЕСCI-szervezetek elindítása nemcsak a helyi partnerektől kíván erőfeszítéseket, hanem a budapesti anyaszervezettől is. Támogatjuk őket rendezvényeik szervezésében (ld. az Eastern Partnership konferencia Kassán), bekapcsolódunk az általuk kezdeményezett pályázatokba (2016 második felében a CЕСCI Balkans által kezdeményezett két Erasmus+ projekt gesztorságát vállaltuk fel), és szükség esetén anyagilag is támogatjuk őket (mindkét szervezet esetében sor került ilyen támogatásra 2016-ban, a CЕСCI Balkans esetében a honlapfejlesztést is mi finanszíroztuk).

A hálózat képviselői novemberben egyeztettek terveiket arra vonatkozóan, hogy miként tudják a hálózati együttműködést a jelenleginél szorosabbra fűzni, koordináltabbá tenni.

Kapcsolódó rendezvények

Február 27.: részvétel a MOT által az európai területi együttműködésről rendezett konferencián (Párizs)

Március 8.: egyeztetés és együttműködési megállapodás aláírása Zlatan Klokič üzleti kapcsolatokért és regionális együttműködésért felelős miniszter (Boszniai Szerb Köztársaság), valamint a CЕСCI, a CЕСCI Balkans, az AEBR és az AEBR Balkans között (Banja Luka)

Március 23.: részvétel és előadás az Európa Tanács horvát-montenegrói-bosnyák együttműködési szemináriumán (Dubrovnik, Ocskay Gyula)

Április 25.: a CESCO Carpathia éves közgyűlése (Kassa)

Május 24-25.: részvétel a MOT éves konferenciáján és közgyűlésén; beszámoló a Jogi akadálymentesítési projektről (Párizs, Ocskay Gyula)

Június 15.: a CECICN végrehajtó és politikai bizottsági ülése (Brüsszel)

Június 30.: részvétel és előadás az INFH (Francia-Magyar Kezdeményezések Egyesülete) konferenciáján (Budapest, Ocskay Gyula)

Szeptember 21-24.: részvétel az AEBR közgyűlésén és éves konferenciáján, Görlitzben (Németország)

Október 24.: előadás az AEBR Külső Határok Munkacsoportjának konferenciáján (Szentpétervár, Jaschitz Mátyás)

November 28.: a CESCO-hálózat stratégiai értekezlete

December 2-3.: részvétel az AEBR Ifjúsági Fórumán (Belgrád)

Nemzetközi rendezvényeink

Szentgotthárdi szeminárium (Szentgotthárd, április 11-12.)

Az elmúlt években számos szlovéniai irányú kapcsolata épült ki a munkaszervezetnek, különösen jó együttműködést sikerült kialakítani a budapesti szlovén és a ljubljanoi magyar nagykövettel, Gričar professzor megjelenése az elnökségben pedig látványosan dinamizálta a magyar-szlovén kapcsolatok építéséhez kapcsolódó tevékenységünket. Közös kezdeményezésként indítottuk el 2015-ben a szentgotthárdi szemináriumot, amelynek célja a magyar és szlovén szakmai szervezetek, intézmények és vállalkozások közötti kapcsolatok élénkítése, konkrét projektek előkészítése.

A szeminárium sikerét jelzi a résztvevők számának gyarapodása. Míg 2015-ben 60-an látogattak el a Rába-parti városba, 2016-ben már több mint 100-an vettek részt a szemináriumon, amelyen tematikus szekciókra (kétnyelvű oktatás, turisztika, egyetemközi együttműködés, befektetői kerekasztal), valamint szakmai tapasztalatátadásra és prototípuspiacra került sor. Utóbbi keretében a természetvédelem, az önkormányzati együttműködés, az oktatás, valamint az erdőgazdálkodás témájában mutattak be projektötleteket a résztvevők, amelyekhez a határ másik oldaláról vártak partnereket. A szeminárium lehetőséget biztosított számos résztvevő számára a kapcsolatfelvételre és a konkrét pályázatokról szóló eszmecserére, néhány esetben már a helyszínen megkezdődött a projektfejlesztő munka a partnerek részvételével. A rendezvényről a szlovén televízió magyar adása is beszámolt.

Saját panel a 6. DERC konferencián (Domžale, szeptember 19-20.)

Az előző évekhez hasonlóan 2016-ban is részt vettünk a Gričar professzor által rendezett dunai e-régiós együttműködésnek szentelt konferencián, amelynek tavaly a domžalei Jable kastély adott helyet. A konferencia keretében saját panelt vezettünk, a civil szervezetek határ menti együttműködéseket segítő tevékenységéről. Főtitkárunkon kívül Ana Nikolov (AEBR Balkans) és Hynek Böhm (EuroSchola Intézet, Csehország) tartott előadást.

Keleti Partnerség konferencia (Kassa, október 3-4.)

A CESCO Carpathiával és az AEBR-rel közösen rendeztük meg első konferenciánkat a Keleti Partnerség témájában, Kassán. A rendezvény rendkívül izgalmas eszmeceserét hozott, főként a megjelent, a témában jártas szakembereknek köszönhetően.

Az Unió keleti határai mentén folyó együttműködések jövőjét három szinten elemezték a résztvevők: áttekintették a globális geopolitikai keretfeltételeket; megvitatták a nagytérségi kapcsolatrendszereket; végül konkrét példák segítségével tértek ki a helyi szintű együttműködésekre. A szeminárium zárszavában Martín Guillermo Ramírez, az AEBR főtitkára javasolta egy szakértői platform létrehozását a témában, amelynek gondozására a CESCO Carpathiát kérte fel.

Nagyvárad szeminárium (Nagyvárad, október 6.)

A Nagyvárad Metropoliszrégióval és a Francia-Magyar Kezdeményezések Egyesületével közösen immár harmadik alkalommal rendeztük meg a magyar-román határ menti együttműködéseket szakmailag támogató eseményt, amelyre mindig meghívunk francia előadókat is, a nyugati példák megismertetése céljából.

2016-ban a téma a rövid ellátási láncok és a helyi termékek piacra juttatása volt, határon átnyúló kontextusban. A témához illően, a szeminárium megszervezésébe bekapcsolódott a Földművelésügyi Minisztérium és a Miniszterelnökség is. A helyi termékekről és azok bekapcsolásáról a közétkeztetésbe magyar és román szakemberek mondták el tapasztalataikat, de előadást tartott Daniel Wathelet, a Nemzetközi Városi Élelmezési Hálózat (IUFN) elnöke, és köszöntötte a megjelenteket Benoît Bavouset, a kolozsvári Francia Intézet igazgatója is.

A CESCO nemzeti szinten

Részvétel a szakpolitikák alakításában

A jogi akadálymentesítési projekt

Az uniós szintű Cross-Border Review kezdeményezéssel párhuzamosan, egy sikertelen brüsszeli pályázatot követően, az Igazságügyi Minisztérium támogatásával valósítottuk meg a magyar határ menti együttműködések előtti jogi és adminisztratív akadályokat feltárni hivatott, *Jogi akadálymentesítés (Legal accessibility)* című projektünket. A projekt keretében 10 műhelyt tartottunk, amelyekre a különböző határtérségekben érdekelt helyi szereplőket hívtuk meg. Az általuk megemlített akadályokra vonatkozóan egyrészt adaptálható nyugat-európai megoldásokat kerestünk

(Best Practice gyűjtemény), másrészt összesen több mint 50 személyes és telefonos interjú készítettünk az adott tématerület szakértőivel, hogy feltárjuk az akadály jogi hátterét.

A munka egy átfogó jogszabálygyűjtemény és a módosítási javaslatok kidolgozásával zárult. A záró jelentést eljuttattuk a DG Regio szakemberei számára is, hogy be tudják építeni a hazai tapasztalatokat is a készülő uniós jelentésbe. A projektben partnerünk volt az AEBR is.

Határvárosi program

2016 második felében megkezdtük egy átfogó, a *határvárosokat* érintő szakpolitikai koncepció összeállítását. A tanulmány megalapozásaként áttekintettük és elemeztük az érintett városok integrált településfejlesztési stratégiáit (ITS-eit), elsősorban azok határon átnyúló vonatkozásaira koncentrálni. A munka folytatásaként egy urbanista műhely létrehozását kezdeményeztük, amely szakmai segítséget nyújthat a határvárosok számára, a 2020 utáni új várospolitikai keretek között. Ezenkívül egy koncepció összeállítását is tervezzük, amely a kormányzati politika alakítói számára nyújthat segítséget.

Szakmai támogatás a magyar részvételű ETT-k számára

A CЕСCI egyik legfőbb küldetése a magyar határok mentén létrehozott ETT-hálózat szakmai támogatása. Ez egy sokrétű feladat, amely 2016-ban az alábbiakra terjedt ki:

- a KKM kérésére újabb háttéranyagot készítettünk az ETT-knek a határ menti gazdaságfejlesztésben kiemelt státuszt biztosító kormányhatározathoz kapcsolódóan;
- részt vettünk az éves ETT Fórumon a KKM-ben;
- az ETT-k jogszabályoknak megfelelő működéséhez kapcsolódó kötelező mintaszabályzatokat állítottunk össze, és készítettünk egy excelsablont is, amely megkönnyíti az állami támogatások elszámolását;
- folyamatosan tájékoztatjuk az ETT-eket az őket érintő uniós rendezvényekről, hírekről, megnyílt pályázati lehetőségekről;
- közszolgáltatási szerződésünk keretében szakmai segítséget nyújtottunk az RDV ETT honlapfejlesztéséhez, a révkomáromi magyar-szlovák Duna-konferencia megszervezéséhez, a szlovák-magyar kisprojekt-alap koordinációjára történő felkészüléshez, valamint az ETT-n belüli projektfejlesztési munkához; a menedzsment kérésére elkészítettük az alapszabálynak a tagság bővítéséből eredő módosítását;
- az Arrabona ETT számára új tagi térképet szerkesztettünk;
- az Európa-kapu ETT romániai irodájának megnyitása miatt a román hatóságok irányában keletkezett bejelentési és alapszabály-módosítási kötelezettség, melynek teljesítését szakmailag támogatjuk.

A CЕСCI által 2012 júliusa óta rendszeresen megszervezett ETT-műhelyek koordinációja 2016. júniustól átkerült a Külgazdasági és Külügyminisztériumhoz, amely egy KÖFOP-projekt keretében finanszírozza ezeket a szakmai, hálózatépítési találkozókat. Ugyanakkor a CЕСCI feladata maradt az emlékeztetők összeállítása, az ETT-k belső fórumfelületének frissítése, és az egyes műhelyek szakmai tartalmának összeállításában is közreműködünk. 2016-ban három ilyen műhelyre került sor: tavasszal Révkomáromban találkoztak a magyar részvételű társulások (ezt még egyesületünk szervezte a Pons Danubii ETT-vel közösen); júniusban Mórahalmon (BTC ETT), majd szeptemberben Kassán (Via Carpatia ETT) került sor műhelyre.

Részvétel a Duna Stratégia tárcaközi munkacsoport munkájában

Alapítása óta tagja vagyunk a Külgazdasági és Külügyminisztérium koordinációjában működő munkacsoportnak, amelynek ülésein is részt veszünk, és kérésre a saját, a Duna-régiót érintő tevékenységünkről is be szoktunk számolni. A tagokat így értesítettük a *Crossing the Borders* publikációnk megjelenéséről is.

Igyekszünk aktívan bekapcsolódni a makroregionális stratégiát érintő nemzetközi kezdeményezésekbe (pl. a városi platformnak tagjai is vagyunk, és részt veszünk számos szakmai rendezvényen), ahol a hazai prioritásokat képviseljük.

Kapcsolódó rendezvények

Február 10.: részvétel az éves ETT-fórumon, a KKM-ben

Március 31. – április 1.: ETT-műhely a CESCO szervezésében (Révkomárom, Szlovákia)

Május 18.: részvétel és előadás az RDV Duna-konferenciáján (Révkomárom, Ocskay Gyula)

Június 2.: szakmai értekezlet a kisprojekt-alapról az RDV ETT-nél (Tatabánya)

Június 8-9.: ETT-műhely (Mórahalom)

Szeptember 22.: részvétel és előadás a Duna Stratégia 8. prioritási területének munkacsoportos ülésén (Eszék, Nyerges Enikő)

Szeptember 22-23.: részvétel és előadás a KKM ETT-jóváhagyó hatóságok éves konferenciáján (Budapest, Ocskay Gyula)

Október 11.: részvétel a Duna Stratégia tárcaközi bizottságának ülésén

November 3-4.: részvétel a Duna Stratégia éves fórumán (Pozsony)

November 11.: részvétel a Széchenyi István Egyetem által az ETT-kről rendezett műhelyen (Győr)

November 22.: szakmai értekezlet a magyar-szlovák kisprojekt-alapról az RDV ETT-nél (Tatabánya)

A CESCO teljes munkaidős munkatársai 2016-ban:

Dubniczki Kitti: tervező-elemző, tájépitész

Gangl Éva: tervező-elemző, térinformatikus, geográfus

Gyelnik Teodor: tudományos munkatárs

Hesz Roland: tervező-elemző, geográfus

Hüse-Nyerges Enikő: projektmenedzser és tervező-elemző, közgazdász

Dr. Jankai Norbert: jogi szaktanácsadó, MBA

Jaschitz Mátyás: tervezési igazgató, geográfus

Ocskay Gyula: politikai filozófus, főtitkár

Vas Annamária: közgazdász, humánerőforrás-menedzser, irodavezető

Az egyesület adatai:

Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-európai Segítő Szolgálat

1067 Budapest, Teréz krt. 13.

Levélcím: 1406 Budapest, Pf. 7

Közhasznú jogállás megállapításához szükséges alapadatok

1) Hozzájárulás a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez

A 2016. évről szóló közhasznúsági melléklet célcsoportra vonatkozó adatai alapján a szervezet szolgáltatásai a szervezet testületi tagjain, munkavállalóin, önkéntesein kívül más személyek számára is hozzáférhetőek.

2) Megfelelő erőforrás rendelkezésére állása az előző két lezárt üzleti év (2015, 2016) vonatkozásában

A vagylagos feltételek közül az alábbiak teljesültek:

- a) az átlagos éves bevétele meghaladja az egymillió forintot (ténylegesen 2015-2016-ban: 107.400 eFt)
- b) a két év egybeszámított adózott eredménye (tárgyévi eredménye) nem negatív: 18.532 eFt
- c) a személyi jellegű ráfordításai (kiadásai) - a vezető tisztségviselők juttatásainak figyelembevételével - eléri az összes ráfordítás (kiadás) egynegyedét (ténylegesen 2015-2016-ban: 59,36 %-át)

3) Megfelelő társadalmi támogatottság kimutatása az előző két lezárt üzleti év vonatkozásában

A vagylagos feltételek közül az alábbi teljesült:

- b) a közhasznú tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordítások elérik az összes ráfordítás felét a két év átlagában. (ténylegesen 2015-2016-ban: 76,35 %-át)

Cél szerinti juttatások kimutatása

Szervezetünk a 2016.évben 4.600 euró cél szerinti támogatást nyújtott a CESC Carpathia számára.

Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás

2016.évben vezető tisztségviselőknek juttatást nem nyújtott.

Közhasznú tevékenység érdekében felhasznált vagyon kimutatása

Saját tőke értéke: 7 946 eFt

Felhasználás célja: közhasznú tevékenység

Erőforrás-ellátottság és Társadalmi támogatottság mutatói

Erőforrás-ellátottság mutatói	Mutató teljesítése	Értéke
Ectv.32.par.(4) a) $(B1+B2)/2 > 1.000.000$ Ft	Igen	107.400 eFt
Ectv.32.par.(4) b) $K1+K2 \geq 0$	Igen	18.532 eFt
Ectv.32.par.(4) c) $(I1+I2-A1-A2)/(H1+H2) \geq 0,25$	Igen	0,5936
Társadalmi ellátottság mutatói	Mutató teljesítése	Értéke
Ectv.32.par.(5) a) $(C1+C2)/(G1+G2) \geq 0,02$	Nem	0,00
Ectv.32.par.(5) b) $(J1+J2)/(H1+H2) \geq 0,5$	Igen	0,7635
Ectv.32.par.(5) c) $(L1+L2)/2 \geq 10$ fő	Nem	7 fő

Közhasznú jogállás megállapításához szükséges alapadatok

	Előző év	Tárgyév
B. Éves összes bevétel:	109.550 eFt	105.250 eFt
D. Közszolgálati bevétel:	79.120 eFt	96.606 eFt
E. Normatív támogatás:	0 eFt	0 eFt
F. Az EU strukturális alapjaiból ill.		
Kohéziós Alapból nyújtott támogatás	0 eFt	0 eFt
G. Korrigált árbevétel	0 eFt	0 eFt

H. Összes ráfordítás	99.080 eFt	97.188 eFt
I. Személyi jellegű kiadás	56.516 eFt	59.996 eFt
J. Közhasznú tevékenység ráfordításai	74.736 eFt	75.112 eFt
K. Adózott eredmény	10.470 eFt	8.062 eFt

L. A szervezet munkájában közreműködő közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyek száma (a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. trv.-nek megfelelően) (fő)

9 fő

5 fő

Személyi jellegű ráfordítások

	1000 HUF	Előző év	Tárgyév
A.	Személyi jellegű ráfordítások	56 516	59 996
A.1.	Béreköltség	39 709	41 909
A.1 .A.	béreköltségből: megbízási díjak	680	1 402
A.1 .B.	béreköltségből: tiszteletdíjak	0	0
A.2.	Személyi jellegű egyéb kifizetések	5 026	5 513
A.3.	Bérfelrakások	11 781	12 574
B.	A szervezet által nyújtott támogatások	0	0